
**O'SIB KELAYOTGAN YOSH AVLODGA HARBIY- VATANPARVARLIK TARBIYASINING
NAZARIY VA USLUBIY ASOSLARINI TUSHUNTIRISH**

Xaydarova Dilshoda Obidjon qizi

Farg'ona jamoat salomatligi.

Yoshlar yetakchisi

Annotatsiya: *Yoshlar harbiy-vatanparvarlik tarbiyasining nazariyasi va amaliyotini o'zlashtirish, ularni harbiy xizmatga, o'z Vatani -O'zbekiston Respublikasini ximoya qilishdagi burchlarini bajarishga xar tomonlama tayyorlash -o'quv yurtlari pedagogik jamoalarining muxim vazifalaridan biridir.*

Kalit so'zlar: *yosh avlod, vatanparvarlik, manaviy siyosiy, psixologik, qurolli kuchlar.*

**EXPLANATION OF THE THEORETICAL AND METHODOLOGICAL BASIS OF MILITARY
PATRIOTIC EDUCATION TO THE YOUNG GENERATION**

Xaydarova Dilshoda Obidjon qizi

Farg'ona jamoat salomatligi.

Yoshlar yetakchisi

Annotation: *Mastering the theory and practice of military-patriotic education of young people, comprehensively preparing them for military service and fulfilling their duties in defense of their Motherland - the Republic of Uzbekistan - is one of the important tasks of pedagogical teams of educational institutions.*

Key words: *young generation, patriotism, spiritual, political, psychological, armed forces.*

**РАЗЪЯСНЕНИЕ ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКИХ ОСНОВ ВОЕННО-
ПАТРИОТИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ МОЛОДОМУ ПОКОЛЕНИЮ**

Xaydarova Dilshoda Obidjon qizi

Farg'ona jamoat salomatligi.

Yoshlar yetakchisi

Аннотация: *Овладение теорией и практикой военно-патриотического воспитания молодежи, всесторонняя подготовка ее к военной службе и*

выполнению своих обязанностей по защите Родины - Республики Узбекистан - одна из важных задач педагогических коллективов общеобразовательных учреждений.

Ключевые слова: *молодое поколение, патриотизм, духовный, политический, психологический, вооруженные силы.*

«Harbiy-vatanparvarlik tarbiyasi asoslari» yoshlar harbiy-vatanparvarlik tarbiyasining uslubiy va mafkuraviy-nazariy asoslari, o'quv yurtidagi harbiy-vatanparvarlik tarbiyasining tizimi, o'quvchi yoshlarni Qurolli Kuchlar xizmatiga, Vatan ximoyasiga ma'naviy-siyosiy, psixologik, harbiy-texnik va jismoniy tayyorlashni tashkillash, uning mazmuni, shakl va uslublari bo'lib xisoblanadi.

Harbiy-vatanparvarlik tarbiyasi asoslarining asosiy vazifalari bo'lib quyidagilar xisoblanadi:

-birinchidan, oliy o'quv yurtida o'qitilayotgan boshqa fanlar bilan uzviy birlikda, talabalarni milliy va baynalminal ruxida tarbiyalash, ularni Vatan ximoyasiga doimo qo'lda qurol bilan shay bo'lishlarini ta'minlash;

-ikkinchidan, talabalarda faol ongli, mehnatsevar, Vatan uchun jasoratga va qaxramonlikka tayyor yosh avlodni tarbiyalay oladigan pedagog o'qituvchi xislatlarini rivojlantirish;

-uchinchidan, talabalarni harbiy-vatanparvarlik tarbiyasini nazariy-amaliy bilimlari bilan qurollantirish, ularda umumiy o'rta talim maktablarida chaqiriqqa qadar boshlang'ich tayyorgarlik o'qituvchisi lavozimida ishlash uchun o'quv va tarbiyaviy ishlarni tashkillash va o'tkazish bo'yicha malaka va ko'nikmalarini shakllantirish.

Ushbu fan bo'yicha talabalar kurs imtihonini topshiradilar, fanning asosiy mazmuniy savollari davlat imtihoniga kiritiladi.

O'qish mobaynida har bir talaba mustaqil ravishda harbiy-vatanparvarlik mavzusida 4-5 ta ma'ruza yozishi, o'rta maktablarda harbiy talim asoslari bo'yicha biror bir to'garakka raxbarlik ishlarida qatnashishi kerak.

«Harbiy-vatanparvarlik tarbiyasi asoslari» fani bo'lajak harbiy talim raxbarlariga Vatan ximoyasiga tayyor bo'lgan munosib yosh avlodni yuqori darajada tayyorlash uchun yaqindan yordam beradi.

Harbiy-vatanparvarlik tarbiyasi-yoshlar umumiy tarbiyasining tarkibiy bir qismidir.

«Vatan», «Vatanparvarlik» deganda biz nimani tushunamiz?

«Vatan» -bu ming yillar mobaynida sayqallanib, kishilar ruxiga ilxom beruvchi, mard o'g'lonlarni jasoratga, kerak bo'lsa ona-zamin uchun jonlarni fido etishga undovchi muqaddas bir tuyg'udir.

«Vatan» -bu bizning oila, uyimiz, yashab turgan maxallamiz, qishlog'u-shaxrimiz va, albatta, bu Ona O'zbekistonimizdir.

Shu o'rinda, birinchi Prezidentimiz I.A.Karimovni -O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining 3-sessiyasida so'zlagan nutqidan quyidagi so'zlarni ta'kidlab o'tish maqsadga muvofiqdir: «Odamlarimiz, jamiyatimiz mafkurasida Vatan, yurt g'oyasi ustivor bo'lmog'i kerak. Milliy g'urur, milliy iftixor xar qanday ishimizning poydevori bo'lmog'i kerak».

Bu muqaddas g'oyalar, millati va etiqodidan qat'iy nazar, shu yurtda, shu zaminda yashayotgan xar bir inson, xar bir fuqaroning xayotiga, ongiga singmog'i, xar birimiz uchun eng katta tayanchga, eng katta ishonchga, boringki, xaqiqiy iymonga aylanishi kerak».

Istiqlolni ximoyalash, uni qadrlash, ulug'lash va unga xizmat qilish milliy ongimizga, aqidamizga aylansagina, bizni tanlagan yo'limizdan xech qanday kuch qaytarolmaydi, qaddimizni bukolmaydi.

Bu buyuk g'oyalar xar birimizning qonimizga, qalbimizga singib, kelajak avlodlarga muqaddas boylik -muqaddas meros bo'lib o'tishi kerak.

Bunday g'oyalar bizlarga «Vatanparvarlik» so'zi qanday mazmunga, moxiyatga ega ekanligini, «Vatanparvar» qanday bo'lishi kerakligini to'la-to'kis ochib beradi.

Biz «Vatanparvar», «Millatsevar» degan so'zlarni eshitganimizda beixtiyor ko'z oldimizda buyuk ajdodlarimiz bo'lmish Shiroq, To'maris, Alpomish, Jaloliddin Manguberdi, Namozbotir va buyuk soxibqiron Amir Temur qiyofalari gavdalanadi.

Biz ham ular singari Vatan uchun, o'zbek xalqi uchun munosib avlod bo'lishga xarakat qilamiz.

Yaqin o'tmishimizdan, sho'rolar xukumati vaqtida yashab o'tgan millatimizning asil o'g'lonlari Usmon Nosir, Fitrat, Cho'lpon va boshqa buyuk siymolar oldida bosh egamiz. Ularning vatanparvarligi, jasurligi, o'zbek xalqining yorqin kelajagi uchun jonlarini fido etganliklari, ularni millat ravnaqi uchun yashab, kurashib o'tgan xayotlari biz yosh avlod uchun bir xayot maktabi -vatanparvarlik maktabi bo'lib qoladi.

Mustaqillik, mustaqil suveren davlatning tuzilishi -bu xar bir xalqning asriy orzusi - umidlarining, muqaddas maqsadlarining ro'yobga chiqishidir. O'zbekiston xalqi 1991 yil 31 avgustda o'zining davlat mustaqilligini elon qildi. Dunyo xaritasida yana bitta mustaqil, to'la xuquqli, suveren davlat O'zbekiston Respublikasi paydo bo'ldi.

O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi 1991 yil 1 sentyabrni Mustaqillik kuni bayrami deb elon qildi. Shu kundan boshlab biz Vatan degan tuyg'uni to'la-to'kis xis etdik.

Mustaqil O'zbekistonning kuch-qudrati, manbai-xalqimizning umuminsoniy qadriyatlarga sodiqligidir. Xalqimiz adolat, tenglik, axil qo'shnicilik va insonparvarlikning nozik kurtaklarini asrlar osha asrab-avaylab kelmoqda. O'zbekistonni yangilashni oliy maqsadi ana shu an'analarni qayta tiklash, ularga yangi mazmun belgilash, zaminimizda tinchlik va demokratiya, farovonlik, madaniyat, vijdon erkinligi va xar bir kishini kamol toptirishga erishish uchun zarur shart-sharoit yaratishdir.

Milliy istiqlol mafkurasi -O'zbekistonning mustaqillikka erishish xaqidagi siyosiy, ilmiy, nazariy, tarixiy, falsafiy, badiiy va diniy qarashlar majmui, xalqni kelajakka ishonch, e'tiqod

ruxida tarbiyalovchi g'oyaviy qurol, barcha toifa kishilarni shu maqsad yo'lida birlashtiruvchi g'oyat qudratli ma'naviy omil xisoblanadi. Milliy istiqlol mafkurasining asosiy mohiyati quyidagilardan iborat:

-xalqimizning azaliy an'analariga, udumlariga, ruxiyatiga, tiliga, diniy mos g'oyalar asosida odamlar ongiga kelajakka ishonch, mexr-muxabbat, insof, sabr-toqat, adolat, ma'rifat tuyg'ularini singdirish;

-milliy istiqlol mafkurasini orqali xalqimizda o'zining qudrati va ximoyasiga suyang'an xolda, umuminsoniy qadriyatlarga asoslanib, jaxon hamjamiyatida, ilg'or davlatlar orasida teng xuquqli va munosib o'rin egallashga intilish xissini tarbiyalash;

-sog'lom, ma'naviy boy, komil avlodni shakllantirish.

Milliy istiqlol mafkurasining negizini vatanparvarlik, erkinlik, milliy iftixor, insonparvarlik, baynalmilallik kabi xususiyatlar tashkil etadi.

Birinchi Prezidentimiz I.Karimov ta'fonova Yoqutxonkidlaganidek, o'zimiz tanlagan mustaqil taraqqiyot yo'lida aniq marralarni ko'zlab yashashimizda, pirovard maqsadimiz bo'lgan ozod va obod Vatan, erkin va farovon xayot qurish borasidagi intilishlarimizda biz uchun ruxiy-ma'naviy kuch-qudrat manbai, ilmiy asos, bu milliy g'oya, milliy mafkura bo'lishi shart.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. O'zbekiston Respublikasi "Kadrlar tayyorlash milliy dasturi" //Barkamol avlod-O'zbekiston taraqqiyotining poydevori. –T.: "Sharq" nashriyot matbaa-konserni. 1997-yil.
2. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'grisida"gi Qonuni // Barkamol avlod-O'zbekiston taraqqiyotining poydevori. –T.: "Sharq" nashriyot matbaa-konserni. 1997-yil.